

KDO JE KDO V ND

MARTIN BONHARD

K nejoblíbenějším členům Nového divadla patří z mnoha důvodů také Martin Bonhard. Spoluhráči oceňují jeho bezkonfliktní povahu a vstřícnost, ženy jeho gentlemanství, režisérskou flexibilitu, odpovědnost, spolehlivost a schopnost řešit i stresové situace s humorem. Patří k několika málo hercům, kteří nejenže umějí velice brzy vlastní text, ale i svých protihráčů. A ještě k tomu tančí i zpívají! Co víc si lze přát? Říká, že je v Novém divadle od kojeneckého věku, ale tak tomu není, ovšem rok 1984 sedí.

Martin s Honzou Šmiděm, který v Hrátkách ztělesňuje hlavní roli Martina Kabáta

Vzpomínáš si na svoji první roli vůbec?

Hned po přjezdu do Toronto jsem se náhodou seznámil s členem divadla Ivanem Rázlem. Byl mým prvním zaměstnatelem, a protože měl ve svém podniku kopírku, rozmnouvaly se u něho noty pro zprávky pro právě připravovanou operetu Netopýr. Tam jsem také dostal svou první roli (nemluvíci a nezpívající čísnič).

Co rozhodlo o tom, že jsi setral? Kolik máš rolí za sebou?

Já nesetral... Boj o přežití ve vykoristovatelském kapitalismu mi nedovolil věnovat se divadlu pak mnoho let. Až v roce 1995 bylo nutné zaplnit jeviště mnoha lidmi (tedy pekelníky) ve hře "Hrátky s čertem". Někdo na mě našel kontakt, a já jsem se kupodivu na dav kvalifikoval! Líbila se mi divadelní společnost, a už se mě nezbavila. Postupně jsem pak získával další (a náročnější) role, a k dnešku jich mám na kontě asi 29.

Naposledy jsi hrál...

Na podzim 2013 ve hře Světaci miniroli policejního kapitána.

Co ti divadlo jako takové dává?

... možnost utrhnout se od televize a netrávit tak hodiny marným fanděním torontskému hokejovému klubu Maple Leafs. Taky jsou tam moc prima lidí! Šprtání roli prý též pozitivně zaměstnává pozvolna odumírající mozek a to je... to je... jaká byla otázka... ???

Jsi herec spíše pro vážné nebo komické role?

Jako soubor se snažíme uvádět hlavně veselé kousky, aby se lidi zasmáli. Toho vážného je okolo spousty. Spíše jsem obsazován do rolí Mírka Dušína – že prý by mi zlouna nikdo nevěřil. Takže jsem se na jevišti asi 7x šťastně ženil a jednou dokonce vdával (v Cimrmanově Švestce). K negativní postavě jsem přičinil jen jednou (žebral jsem o to, takže prý „za zásluhu“) ve hře Tony Prcházký „Ve státním zájmu“. Jako start do světa padouchů se mi to líbilo. Teď na jaře se shodou okolností vracíme k pohádce Hrátky s čertem, kde postava „Otec Školastyka“ je při zamýšlení též záporána (aspoň si to namouvám), takže jsem spokojený.

Text a foto Věra Kohoutová

Martin, v Hrátkách jako Školastyk, v půvabných kulisách vyrobenech Luďkem Bognerem

Ludkův život plyne jako souhra šťastných náhod. Už doma měl jako jediný v Trutnově 8mm kameru Admiru, a filmy, které na ní natáčel, prozefetelně vzlal s sebou do imigrace.

„Měl jsem štěstí, že jsem se v Torontu potkal s lidmi ze CBC a začal jsem pracovat s 16mm kamery Bolex. Cítil jsem, že se mi otevírá cesta. Seznámil jsem se s Johnnym Esaw ze CTV Sports a sjedzařem z kanadského národního družstva a začali jsme dělat sportovní filmy pro Channel 8“ - a kariéra filmáře se začínala rozvíjet. Zase to byla náhoda, a díky Ludkové komunikativnosti mnohé věci vyplýnuly jako přirozenost sama. „Všechno to do sebe zapadal jako řetěz od kola, jeden článek za druhým. A dosával jsem se také pod slupku věcí, o kterých jsem neměl ani tušení.“

Jedna práce přicházela, za druhou a v kalendáři natáčení se objevovala hvězdná jména amerických herců filmového plátna - jako Tony Curtis, Rod Steiger, Linda Kozlowski, Hume Cronyn, Vincent Gardenia, Christopher Plummer aj. Pracoval s režiséry zvučných jmen – Charles Dunbar, jehož jméno je spojeno třeba s populárním seriálem Mash. Luděk s ním pracoval ve Vancouveru na seriálu pro Aaron Spelling Los Angeles Company, a když přijedl točit do Toronto s filmovou herečkou Valerií Harper, pro filmování na místě si vybrali také Luďka.

Scéna, kulisy i revizity v pohádce jsou dílem Luďka Bognera, nyní poprvé režisérem v Novém divadle

JAK SES DOSTAL DO POVĚDOMÍ TOHOTO SVĚTA?

„Byla to čistě náhoda. Lidé, co viděli moji práci a líbila se jim, podávali dobré reference dál a ty mi přinesly další zakázky.“ A jako doložení faktu předstěřil jednu z mnoha zkušeností: dělal jsem na filmu s direktorem Ronem Oliverem, když mi telefonovali z Los Angeles, jestli bych mohl „dělat“ seriál Tarzan – ale potřebovali by mě v Mexiku už za tři dny a na týden. Tak jsem nastoupil – a zůstal jsem tam půl roku na tři roky. Potřebovali někoho z Kanady kvůli „tax credit“, protože to byla společná produkce – režie, kameraman a scénárista – a dostało se tam právě moje jméno.“

EXISTUJE NĚJAKÉ CENTRUM, KDE O SOBĚ VZÁJEMNĚ LIDÉ Z TÉTO BRANŽE VĚDÍ?

„Ano, unie, byl jsem v International Artist a Canadian Society of Cinematographers a ti jsou registrování jak v LA, tak i v Toronto, Londýně a Ríně. Když máš průkazku IA, pak můžeš pracovat na jakémkoliv programu, který je v rámci IA. Já jsem měl jisté benevolence, mohl jsem pracovat i na neunionových pracích. Když jsi zaměstnán jako „director of photography“, pak tu vymo-

ženost máš, ale už ne, když jsi technik. Director of photography je zadovědný za všechny operace kamery a světlá v průběhu natáčení a za to, co se v kaméře objeví. Musí mít vizi, co která čočka s prostorem ve finále udělá. Kameraman operuje kamery technicky. Dnes už existují tzv. video assist operator, televizor je napojen na kameru a ty dává pokyny kamermanovi, jak ten záběr má vypadat. Když jsem dělal na Kubě, dělal jsem obojí v jednom.

Režisér Luděk Bogner

ZAČÍNAL JSI FILMY O PŘÍRODĚ, O SPORTU PAK AKČNÍ – V ČEM SES MUSEL PŘETVÁŘET?

Filmy o přírodě si dělá člověk sám. Je to libuška. Vyberes si krajinu, filmuješ, kdy je pro tebe světlo nejzajímavější, a přejdeš-li do záběru nějaké zvíře, je to bonus. To jsi sám o sobě. Je to zábava.

Sportovní filmy už někdo diriguje, a když přijedou hráne – tak to je dočela jiná parketa. Dvě osoby, které film udělají – ale herce už vede režisér, a když je to zkoušený člověk, tak si výbere dobré herce a nemá velkou práci. Byl jsem u toho, jak režisér Martin Reed hovořil s hvězdným Rober-

tem, takže se k efektu musí dopracovat jinými prostředky – manipuluje se světly. A co vytvoříš, je pak konečně, nemanipulovatelné. V tom spočívá ta jedinečnost filmování. Takové zapadající slunce má teplotu barev 2800 kelvin, ale na Floridě okolo poledne vyleze až na 30000 kelvin, což už je barva studená, modrá. A proč každý tak rád maluje západ slunce? Protože je fantastické umět si s tím pohrávat – ve filmu musíš vědět, jak pracuje světlo a jakou jeho kombinaci můžeš dosáhnout různých odstínů. Lom svěla je základ všeho konání s filmem. Prodíral jsem se řadou experimentů, a čím více jsem udělal chyb, tím více jsem se naučil.

CO V TOBĚ Z DOMOVINY ZŮSTALO?

Jenom hezké vzpomínky na mládí, na kamarády. Ale když tam přijedu, už neexistují. A s nimi odešla i moje klukovská léta. Zůstala ve mně i nádherná česká hudba, kterou tady ale také hrají – Dvořák, Fibich, Smetana, Janáček.

DĚLÁŠ NĚCO VÝHRADNĚ PRO SVOJI RADOST?

Ještě filmuju a kapitola baletu se světly pro mě stále ještě není uzavřená. Pro radost si dnes vyzávám loutky. Vždycky jsem byl do loutkového divadla blázen. Mojí první firulkou, kterou mi maminka koupila, byl Kašpárek. A vztah k loutkám mě drží dodnes. Konečně, Hrátky s čertem by mohly být také loutkové divadlo. Mám tři loutková divadla z Českého torontského Harbourn Bakery na výstavě u kamaráda Raffyho.

Hrál jsem divadlo svým dletem, přišel se podívat i jejich kanadští kamarádi, kteří jazyku nerozuměli. Ale i tak pochopili, o čem se hrálo. Takovou moc má divadlo.

Moje marionety z let 1900 – 20 jsou vedeny špagátky ze shora. Vyrobiti je v dílně pražského tvůrce Münzenbergera. Takové jsou k vidění v Muzeu loutkařských kultur v Chrudimi, v bývalém domě vyhlášené katovské rodiny Mydlářů. Ríkám takové proto, že moje sbírka s více než stovkou kusů je větší, nežli ta muzejní a obsahuje kusy, které se už nikde neuvidí. Sám jsem jich dvacet vyzázel a je možné, že je jednou použiji.

Na Dupont St. v Torontu má obchod Open Door Design s loutkami moje kamarádky Joan. Má jich tam mnoho, také jsem tam měl ty svoje vystavené, a setrvala mě nabádá, abych hrál loutkové divadlo. Ale jednou to opravdu udělám...■

Dok. z č. 6/2014 Text a foto -vk-